

„مبدأ قدرت مندمج در سیستم را دست کم بگیرند...“

احبایی که در کنفرانس‌های ۴۱ گانه‌ی منطقه‌ای، تجارب شخصی خود را در اجرای چارچوب نقاشه‌ی پنجساله بیان می‌داشتند، اهمیت این کلمات را که در پیام مورخ ۲۰ اکتبر ۲۰۰۸ بیت العدل اعظم مندرج است، به نحو برجسته‌ای اثبات نمودند. برای بسیاری از حضار، این قسمت از برنامه که هم هیجان و هم اطمینان به قلوب القاء می‌نمود، الهام بخش ترین قسمت آن بود و دوستان آموختند که اگر در جای پای این هم کیشان خود حرکت کنند، تلاش هایشان ثمرات عالیه به بار خواهد آورد.

تجربه‌ی کنفرانس‌های منطقه‌ای تأثیری هیجان انگیز و انرژی بخش بر هزاران هزار مؤمنان از پنج قاره‌ی جهان داشته است. خوشنودیم که به این طریق نمونه‌های اندکی از گزارش‌های شخصی ارائه شده در کنفرانس‌ها را با شما در میان می‌گذاریم. این مطالب را بر حسب سه مبحثی که در اولین روز کنفرانس‌ها عرضه می‌شد و به بررسی مفاهیم کلیدی اختصاص داشت مرتب کرده ایم. این سه مبحث عبارتند از: موسسه، عامل محرك فرایند رشد؛ عناصر الگویی سالم برای رشد؛ و برنامه‌های فشرده‌ی رشد. بدون تردید، تمامی این گزارش‌ها، شاهدی است بر «قدرت مندمج در سیستمی که برای انتشار امر الهی مشغول استقرار آن هستیم.»

I. موسسه، عامل محرك فرایند رشد

ایالات متحده

تعدادی از مؤمنان که گزارش کار خود را به کنفرانس‌ها تقدیم داشتند، مدت کوتاهی بیش نبود که به امر الهی اقبال کرده بودند و خود در زمرة‌ی ثمرات بارز فرایند موسسه و چارچوب اقدام بودند. برای مثال، خانمی بیش از ۲۲۰۰ نفر از احباب مجتمع در کنفرانس دالاس واقع در تکزاس را مخاطب ساخت و شرح داد که چگونه دوره‌های موسسه او را به فعالیت آورده است. وی در زمان برقراری کنفرانس به عنوان عضو لجنه‌ی تبلیغ منطقه‌ای مشغول فعالیت بوده است.

یکی از دوستان من از تلوزیون در باره‌ی دیانت بهایی مطالبی شنید. چون راجع به آن قبل چیزی نشنیده بود از طریق اینترنت در این باره شروع به تحقیق کرد. او مطالبی را که مطالعه می‌کرد خیلی دوست می‌داشت و در محیط کار، آن‌ها را برای ما نقل می‌نمود. ما متوجه شدیم که در پلانو (Plano) یک مرکز بهایی وجود دارد. هیچ کس جز من جرئت نکرد به آنجا سری بزن و از موضوع سر در بیاورد.

آنچه را که شنیدم خیلی دوست می‌داشتم و بخصوص سخت تحت تأثیر محبت و مهربانی بهائیانی قرار گرفتم که در آنجا ملاقات کرم. وقتی شروع کردم کتاب اول روحی را مطالعه کنم احساس کرم که دو باره قلبم به نور محبت الهی روشن شد. آخر خدا را فراموش کرده بودم و خیلی هم از دست او عصبانی بودم. از کلیساپی که سال‌ها به آن تعلق داشتم، تجربه‌ی بسیار بدی در خاطرم بود. کتاب اول قلب‌مرا به حضرت بهاءالله و خداوند مرتبط ساخت. از آثار چیز زیادی متوجه نمی‌شدم. خیلی خوشحالم که دیانت بهایی را پیدا کرم؛ نه فقط برای

خودم، بلکه برای دو پسرم نیز بزرگترین هدیه ای که می توانم به پسرانم تقدیم کنم این است که آنان را مطابق تعالیم و ارزش های بهایی بار آورم. ای کاش این امر نازنین را زود تر یافته بودم. سفارش من به دوستان این است که لطف کنید و دهان خود را باز کنید و در باره‌ی حضرت بهاءالله برای مردم صحبت نمایید.

مالزیا

بیش از ۳۳۰۰ نفر احبابی که در کنفرانس منطقه‌ای برگزار شده در کوالالامپور شرکت کردند از گزارشی که مردی ۷۰ ساله، اهل شهرکی دور افتاده در بخش شبے جزیره ای مالزیا، ارائه نمود به هیجان آمدند. او، پس از مطالعه‌ی کتاب چهارم روحی به قلبش الهام می‌شود که به عنوان تیوترا فعالیت کند و تصمیم می‌گیرد به قصد شروع یک حلقه‌ی مطالعه، از شهرکی واقع در ۲۰ کیلومتری محل زندگیش دیدن نماید. چون کسی را در آن محل نمی‌شناخته کنار جاده می‌نشیند و برای جلب حمایت و عنایت الهی به دعا و مناجات مشغول می‌شود. کمی بعد، یک آشنای قدیمی به او بر می‌خورد و او را به منزل خود دعوت می‌نماید. به کمک این آشنای دیرین که بطور اتفاقی او را می‌بیند، موفق می‌شود چند نفر دیگر از اهالی را ملاقات کند و بالاخره با چهار نفر حلقه‌ی مطالعه‌ی خود را تشکیل می‌دهد. به موازات ادامه‌ی فعالیت او به عنوان یک تیوترا، اولین کسی که مؤمن شده بود به خاطر می‌آورد که او وقتی گفته بود یک تیوترا باید حلقه‌ی مطالعه‌ی خود را تا کتاب هفتم ادامه دهد. دیدار او از این شهر همگوار، دو سال قبل از تشکیل کنفرانس صورت گرفته بود؛ و در زمان بر قراری کنفرانس جامعه بهایی آن شهرک از ۲ نفر به ۵۰ نفر، متعلق به ۱۴ خانواده افزایش یافته و محفل روحانی محلی تشکیل شده است؛ اما آن مرد سالخورده هنوز به عنوان تیوترا برای کتاب ششم روحی فعالیت می‌کند.

هندوستان

بیش از ۱۵۰۰ نفر احبابی مجتمع در کنفرانس منطقه‌ای بنگالور واقع در هندوستان مستمع گزارش های مختصری شدند که تعدادی از دوستان شرکت کننده در یک کمپین ۴۵ روزه که موسسه‌ی آموزشی ماهاراشترا (Maharashtra) و گوا (Goa)، در یک ناحیه‌ی مستعد مسکونی ترتیب داده بود، ارائه نمودند. شرکت کنندگان در این کمپین، بعد از گذراندن دوره‌های موسسه و اجرای تمرین‌های مربوطه، با روحیه‌ای تازه به منازل خود باز گشتند. بعد از این دوره‌ی آموزشی فشرده، آنان توانایی‌های لازم را برای این که اکنون کلاستر محل خود را دگرگون سازند کسب نمودند.

دو زن جوان که با هم نسبتی نیز داشتند، برای احبابی حاضر در کنفرانس شرح دادند که چگونه آموزش‌های موسسه آنان را تحت تأثیر قرار داده و چطور آنان توانسته اند به توسعه‌ی سیستماتیک کلاستر خود کمک کنند.

ما هر دو در دوره‌ی جامع ۴۵ روزه که در ماه‌های جولای و آگوست ۲۰۰۸، در پنجگانی تشکیل می‌شد شرکت کردیم. ما کتاب‌های اول تا هفتم، به اضافه‌ی کتاب سوم الف (book 3A) و نیز مواد مربوط به تقویت روحانی نوجوانان را مطالعه نمودیم. مطالعه‌ی این کتاب‌ها ما را از لحاظ روحانی بكلی دگرگون کرد. ما تمرین‌های خدماتی کتاب‌ها را در روستاهای اطراف پنجگانی انجام دادیم و به این ترتیب لذت خدمت را کاملاً احساس نمودیم. از جمله، تمام فعالیت‌های اساسی را با خانواده‌ای که به عنوان میزبانمان تعیین شده بود انجام دادیم؛ یعنی جلسات دعا ترتیب دادیم، و برای عرضه‌ی موضعی تقویتی به ملاقات‌های

خانگی رفتیم، کلاس های اطفال برگزار نمودیم، یک گروه نوجوانان تشکیل دادیم، و به جریان تبلیغ در همسایگی خانواده‌ی میزبان کمک کردیم. در جریان این فعالیت‌ها میزان درک و قدرت بیان خودمان نیز بهبود یافت. حس می‌کردیم که حضرت بهاءالله ما را در خدمت به امرشان تأیید می‌فرمایند.

وقتی به خانه باز گشتم شور و هیجانمان اجازه نداد در خانه به استراحت بپردازیم. در روزتای خود به تشکیل دو کلاس اطفال با ۴۰ نفر شرکت کننده و یک گروه نوجوان با ۱۷ نفر شرکت کننده همت گماشتیم. به تبلیغ اعضاء خانواده، بستگان، و دوستان خود پرداختیم که در نتیجه ۱۶ نفر به امر مبارک اقبال نمودند. شور و نشاطمان حد و مرزی نمی‌شناخت. یک حلقه‌ی مطالعه برای کتاب اول روحی تشکیل دادیم که پنج نفر از تازه مؤمنین آن را تمام کردند و به تشکیل جلسات دعا مشغول شدند. سپس کتاب دوم را شروع کردیم که سه نفر از دوستان توانستند آن را به پایان برسانند. در حال حاضر نیز یک حلقه‌ی مطالعه برای کتاب اول داریم. در کمپین تبلیغ گروهی که در اولین مرحله‌ی توسعه از چرخه‌ی فعالیت کلاسترمان انجام می‌شد هم مشارکت نمودیم. اکنون کلاستر ما یک برنامه‌ی فشرده‌ی رشد را در اجرا دارد. بسیار خوشحال هستیم که فعالانه در فرایند رشد کلاستر خود شرکت داریم.

استرالیا

یک جوان از اهالی سیدنی استرالیا شرح داد که کار برد بینش‌ها و آموخته‌های حاصل از یک دوره‌ی موسسه، می‌تواند به تغییر و تبدیل ناحیه‌ی همجوار منتهی شود.

ما در سیدنی آموختیم که جامعه سازی نه از کشور یا شهر یا روزتایی دیگر، بلکه از سطح همسایگی آغاز می‌شود. تجربه‌ی ما از یک دیدار خانگی آغاز شد و به یک رابطه‌ی دوستی منتهی گشت که به نوبه‌ی خود، یک کلاس اطفال به بار آورد.

ما یک کلاس اطفال داشتیم که به طور هفتگی تشکیل می‌شد، اما چندان رضایت بخش نبود. بعد از کمی تأمل متوجه شدیم که کلاس را آنطوری که در کتاب سوم توضیح داده شده است اداره نمی‌کردیم، به همین دلیل پس از بررسی‌های لازم متعهد شدیم آن را دقیقاً مطابق آنچه در کتاب سوم گفته شده است اداره کنیم؛ یعنی همان طرح درس‌ها را به اجرا در آوریم؛ میزان پیشرفت بچه‌ها را مورد توجه قرار دهیم؛ و با والدین همکاری کنیم تا از بابت این که خصائص روحانی کودکان افزایش یافته مطمئن شویم.

همانگونه که در کتاب سوم گفته شده است، شروع کردیم پیشرفت بچه‌ها را رد یابی کنیم، از جمله این که چه چیزی را از حفظ می‌کردند و رفتارشان چگونه بهبود می‌یافتد. همچنین دقت کردیم بیینیم میزان موقت آنان برای درک و بیان مفاهیم عمیق روحانی چقدر است، نکته‌ای که در آغاز اهمیت چندانی برای آن قائل نبودیم.

وقتی با والدین همکاری کردیم و آنان را تشویق نمودیم با کودکانشان در منزل کار کنند متوجه شدیم که این کار چه تأثیر عظیمی نه تنها بر آنان، بلکه نیز بر حیات خانوادگیشان دارد. ما شاهد بروز جامعه‌ای جدیدی بودیم و دلیل آن هم این بود که کلاس‌ها را از هفتگی به روزانه تبدیل کردیم. همینطور که بر کیفیت تمرکز می‌کردیم، کمیت نیز افزایش می‌یافت، و بهبود قابل توجهی در تمامی عرصه‌های حیات اجتماعی مشاهده نمودیم. مثلاً، در پارکی که کلاس‌ها را در آنجا برگزار می‌کنیم، ابتدا فقط خودمان بودیم و یک گیتار و یک حصیر، اما حالا افراد زیادی به آنجا می‌آیند و در اطراف قدم می‌زنند، دور هم می‌نشینند و با هم صحبت می‌کنند. به این ترتیب کلاس‌های اطفال به شروع تغییر الگوی حیات اجتماعی کمک کرد.

بلی، یک ملاقات خانگی به یک دوستی بدل شد، که این نیز یک کلاس اطفال به بار آورد، سپس یک گروه نوجوان و یک حلقه‌ی مطالعه تشکیل شد که این‌ها نیز تعداد زیادی بیت تبلیغی تولید کردند که هم زمان با کلاس‌های اطفال تشکیل می‌شوند. و اکنون آنچه را که شاهدیم این است که این کلاس‌های اطفال مراکز جذب و جلب بوده، پایه‌های امرالله را در این جامعه مستحکم می‌سازند.

II. عناصر یک الگوی سالم رشد

مکزیک

یک مؤمن جدید و همسرش از بخش کولیما (Colima)، از مطالعه‌ی دوره‌های موسسه الهام گرفتند. پس از اتمام کتاب سوم و شروع کتاب پنجم، آنان بر اهمیت کار با کودکان و نوجوانان واقف گشتند. مانند تمامی والدین وظیفه شناس، آنان نگران فرزندان خود بودند. اما از آنجا که جرئت کافی برای تشکیل چنین کلاس‌هایی را نداشتند، ترتیبی داده شد که گروهی از جوانان از داخل شهر خودشان و نیز از سایر نقاط کشور به کمک آنان بستانند. هنگامی که این زن و شوهر در همسایگی خود، به ملاقات خانه به خانه اقدام کردند و با والدین کودکان، برای شرکت آنان در کلاس‌های بهایی صحبت نمودند این جوانان نیز آنان را همراهی می‌کردند. شوهر اکنون توان بخش یک گروه نوجوان و همسرش نیز مربی یک کلاس اطفال است. آنان از جوانانی که یاریشان دادند قدم اول را بردارند بسیار منون هستند. شوهر می‌گوید «این که دیگران تغییر رفتار را در کودکان می‌بینند، برای ما بسیار هیجان‌انگیز است.»

یک مؤمنه‌ی جدید از ناحیه‌ی انسندا (Ensenda) نیز در باره‌ی تشکیل کلاس اطفال خود صحبت کرد. وی دو سال قبل، با آغاز مطالعه‌ی کتاب اول مؤمن شده بود؛ اما نسبت به تبلیغ امرالله ترس زیادی داشت. «همسایه‌ها ممکن بود چه بگویند؟» عاقبت، او تصمیم می‌گیرد یک کلاس اطفال را آغاز کند. هماهنگ کننده‌ی کلاس‌های اطفال در کلاستر دعوتش می‌کند در کلاس اطفال خودش شرکت نماید تا با تمرين، طرز کار با کودکان را فرا گیرد. بعد از دوره‌ی تمرين و یادگیری، آنان با هم، به دیدار همسایگان او می‌روند تا کودکانشان را به کلاسی جدید دعوت کنند. این مؤمن جدید می‌گوید «ما خود را به دست خداوند سپریدیم.» کلاس کودکان او اکنون ۱۲ شرکت کننده دارد. او همچنین می‌گوید «هر کسی یک کلاس اطفال را شروع کند دو باره به دوران کودکی باز می‌گردد. این تجربه‌ای است با یک دنیا شادی و سرگرمی.»

زامبیا

هنگامی که جامعه‌ی بهایی زامبیا تأکید خود را از تبلیغ در نواحی روستایی به تبلیغ در مناطق پر جمعیت شهری منتقل کرد، خیلی سریع مشخص شد که جامعه‌های شهری از لحاظ جمعیت نواحی بسیار غنی است. بدین لحاظ لازم شد که هرچه زود تر برنامه‌ای امری برای نوجوانان ترتیب داده شود. پاسخ به اولین گروهی که در بخش چمبولی (Chamboli) از کلاستر کیتو (Kitwe) تشکیل شد آنچنان شلوغ بود که تصمیم گرفته شد گروه دیگری در بخش داسکرس (Dacecourse)، جایی که تعداد چهار نفر از جوانان آموزش دیده هم ساکن بودند و می‌توانستند به عنوان توان بخش عمل نمایند افتتاح شود. این چهار نفر، برای این که به تاسیس گروه‌های نوجوانان مشغول شوند، بدون گذراندن کتاب‌های اولیه، مستقیماً کتاب پنجم را به اتمام رسانده بودند. این افراد به کمک دوستانی از موسسه‌ی آموزشی، بلافصله کار خود را آغاز کردند. در نخستین هفته‌های فعالیت تعداد شرکت کنندگان در گروه‌ها خیلی زیاد شد، تا آنجا که یکی از گروه‌ها ۲۸ نفر را

پوشش می داد. با چنین علاقه ای که این گروه های نوجوان نشان دادند واضح بود که آن بخش نیاز مبرم به نیروهای اضافی داشت.

یک تیوتر فعال به بخش داسکرس فرستاده شد تا برای تکمیل مطالعات چهار نفر توانبخش گفته شده، یک حلقه‌ی مطالعه و نیز برای مؤمنین جدیدی که در نواحی همچو رمل تشکیل گروه های نوجوانان اقبال نموده بودند، حلقه‌ی هایی تشکیل دهد. در این جریان توجه ویژه‌ای به کسانی معطوف شد که مستعد و علاقه‌مند بودند تیوتر یا توانبخش باشند. با توجه به نیاز شدید بخصوص به توانبخشان، افرادی که بهایی هم نبودند، اما شناخته شده بوده، به این خدمت علاقه‌نشان می‌دادند به مطالعه‌ی کتاب پنجم دعوت شدند. پنج نفر از آنان کتاب را به پایان رساندند و بلافضله به هدایت گروه های نوجوانان اقدام کردند. از جمله یکی از این گروه ها با ۲۵ نفر شرکت کننده توانته است با موفقیت کار خود را به مدت دو سال ادامه دهد!

یکی از احبابی زامبیایی برای بیش از ۸۰۰ نفر از احبابی که در کنفرانس منطقه‌ی لوزاکا (Lusaka) شرکت کرده بودند، در باره‌ی این تجربه صحبت کرد و توضیح داد که چگونه کلاس های نوجوانان به حلقه‌های مطالعه برای گذراندن دوره‌های موسسه تبدیل شده است.

ما مجدداً با نماینده‌ی موسسه و نیز عضو هیئت معاونت منطقه جلسه تشکیل دادیم و برای ایجاد برنامه‌ای که نوجوانان پانزده ساله را به حلقه‌های مطالعه بکشاند مشورت کردیم. راستش را بخواهید، وقتی آن‌ها پانزده ساله می‌شوند علاقه‌مند مطالعات خود را در گروه هایی از نوع دیگر ادامه دهند. برای مثال، وقتی ۵ نوجوان در گروه من فارغ التحصیل شدند از من سوال کردند حالا که پانزده ساله شده اند چه فعالیتی در انتظارشان است. من با شادی و لبخند پاسخ دادم که برای آن‌ها فعالیت دیگری به نام حلقه‌ی مطالعه موجود است و اضافه نمودم «شما به کمک توانبخشانی غیر بهایی به مطالعه‌ی کتب روحی مشغول خواهید شد» سوال بعدی آن‌ها این بود که «ما باید چه کار کنیم تا توانبخش شویم؟» و من به آرامی جواب دادم «شما باید آموزش بینید تا برای این خدمت مهارت و اعتماد به نفس کافی به دست آورید.» می‌توانستم برق شادی را در چشم انداز توانبخش، همه‌ی آن‌ها به امر الهی اقبال کردند. در حال حاضر کلاستر کیتو ۱۵ گروه نوجوان و ۱۸ نفر توانبخش آموزش دیده دارد.

کانادا

یکی از گزارش‌های الهام‌بخشی که به بیش از ۴۰۰۰ نفر شرکت کنندگان در کنفرانس منطقه‌ای تورنتو ارائه شد از طرف زن جوانی با تبار تامیلی بود که به عنوان داوطلب و با علاقه‌ی مخصوص در یکی از مراکز امری به آموزش کودکان اشتغال داشته است. یک نفر از احباب او را برای اداره یک گروه نوجوان استخدام کرده بود، اقدامی که زندگی او را دگرگون کرد و قلبش را به نور ایمان به امر الهی روشن ساخت.

اولین باری که به گروه نوجوانان رفقم واقعاً سردرگم بودم و نمی‌دانستم در آنجا چه می‌گذرد. من خودم را یک نوجوان تصور می‌کردم تا یک توانبخش. بعد از اولین درس از کتاب نسائم تأیید، متوجه شدم این برنامه کاملاً متفاوت به نظر می‌رسد؛ چون همه‌ی فعالیت‌های داوطلبانه‌ای که قبل از نوجوانان انجام داده بودم، فاقد کتاب و متن مشخص درسی بودند. ابتدا فکر کردم آن برنامه چنان مؤثر نخواهد بود، چون برای نوجوانان، آن کتاب، متنی مدرسه‌ای به نظر می‌رسید؛ اما با گذشت زمان متوجه شدم کتاب در برنامه‌ی آموزشی هدف مشخص را تعقیب می‌کند.

در اولین برخوردم با برنامه‌ی آموزشی گروه‌های نوجوانان، فکر می‌کردم این توان بخش‌ها هستند که برای نوجوانان تصمیم‌می‌گیرند. اما وقتی اولین پروژه‌ی خدماتی خود را طراحی کردیم دیدم عکس قضیه صحیح است و این خود نوجوانان بودند که تصمیم‌می‌گرفتند به نظافت پارک بپردازند. به این ترتیب، نوجوانان تصمیم‌می‌گرفتند و توابخش‌ها فقط آن‌ها را راهنمایی می‌کردند. باز هم باورم نمی‌شد که این روشی کار آمد باشد؛ اما وقتی دیدم کارشان موقفيت آمیز بود، شادمان و شگفت‌زده شدم؛ و همین وقت بود که برای همکاری با برنامه اعلان آمادگی کردم.

وقتی با یک گروه از نوجوانان کار می‌کنم آن‌ها را سرشار از انرژی و تحرک می‌بینم. شور و نشاط و توان و تحرک نوجوانان واقعاً حیرت انگیز است. آن‌ها گمانه‌های پیشینه‌ی اندکی از جهان دارند و قادرند تغییر را بپذیرند و آماده‌اند اگر فرصتی داده شود، سریعاً رشد و ترقی کنند. این برنامه، فرصت لازم را برای ما مهیا می‌سازد که نسل آینده‌ی رهبران را تربیت کنیم؛ کسانی که از این فهم و شعور برخوردار خواهند بود که چگونه تصمیم‌هایی عاقلانه اتخاذ کنند که نه تنها برای خود، بلکه برای اطراف‌پیشان نیز مفید باشد.

وقتی موضوع پروژه‌های خدماتی مطرح می‌گردد نوجوانان بسیار هیجان زده می‌شوند. ما فهرستی از این نوع پروژه‌ها را تهیه کرده‌ایم و تا کنون چهار مورد از آن‌ها را به مرحله‌ی اجرا گذاشته‌ایم که عبارتند از: یک تمیزکاری در پارک، یک نمایش هنری، میزبانی یک شام اجتماعی، و اجرای نمایشی در باره‌ی نسائم. آن‌ها همواره به اهداف بزرگ می‌اندیشند. یک بار می‌خواستند با دوچرخه تا مونترال پا بزنند و برای اهداف خیریه صدقات جمع کنند؛ که ماتلاش کردیم آن را محلی کنیم و هدایتشان نمودیم پروژه را در سطح همسایگی طرح کنند. آن‌ها صاحب قلب‌هایی بزرگ هستند.

هندوستان

یکی از مؤمنین، در کنفرانس منطقه‌ای نیو دہلی شرح داد که چگونه فعالیت‌های ساده‌ی خدماتی او در چارچوب اقدام، جرقه‌ای شد و ناحیه‌ی همجوار را به آتش کشید و الگویی سالم از رشد را بنیان نهاد.

من در سال ۱۹۹۸ بهایی شدم و برای سال‌ها، تنها بهایی در آن بخش از دہلی بودم. بعد از اتمام کتاب سوم یک کلاس اطفال در محله‌ی همسایگی خود تشکیل دادم. از آنجا که یک پژوهش هستم روز‌ها سرم خیلی شلوغ است؛ اما بچه‌ها آنقدر به کلاس علاقه‌مند بودند که ساعت شش صبح به منزل من می‌آمدند. چندی نگذشت که تقاضا کردن کلاس‌مان روزانه باشد! بنابراین هر روز صبح کلاس برقرار بود. در سال ۲۰۰۵ یک حلقه‌ی مطاله برای کتاب اول نیز شکل گرفت و در خلال اولین کمپین تبلیغ مستقیم در دہلی، که در همان سال برگزار می‌شد، ۸ نفر از ۱۲ جوانانی که در حلقه‌ی مطالعه شرکت کرده بودند به امر الهی اقبال نمودند! همه‌ی جوانانی که کتاب اول را خوانده بودند اقدام به تشکیل جلسه‌ی دعا در منازل خود نمودند و چون من تنها بهایی مجرب و قدیمی محل بودم مجبور شدم با حظیره‌القدس دہلی تماس بگیرم و بگویم «این هفته ما چهار جلسه‌ی دعا داریم. لطفاً چند نفر از احبا را به اینجا بفرستید». و هفته‌ی بعد تعداد جلسات به شش عدد رسید. همه‌ی افراد از این که در منازلشان جلسات دعا برگزار می‌شد متلذذ و مشعوف بودند.

چند ماه بعد، یک گروه نوجوان نیز شروع به کار کرد. سه ماه بعد از آن، به کمک نوجوانان و اعضاء حلقه‌ی مطالعه، ما همه‌ی اعضاء خانواده‌های خود، و همسایگان و دوستانمان را به یک جلسه‌ی دعای بزرگ که در پایان آن «ارائه‌ی آن» نیز اجرا می‌شد، دعوت کردیم.

در پایان آن جلسه ۲۵ نفر جدید به امر مبارک ایمان آوردن. در طول مرحله‌ی توسعه‌ی بعدی، همین الگوی کار ادامه یافت؛ که در هر مرحله بین ۳۰ تا ۲۵ مؤمن جدید داشتیم.

اکنون در همسایگی من، ۱۶۷ مؤمن جدید و سه کلاس اطفال و یک گروه نوجوان موجود است. در هر ماه ما شش تا ده جلسه‌ی دعا تشکیل می‌دهیم. چون در جوار ام المعابد دهلی زندگی می‌کنیم هر یکشنبه، تعداد زیادی از احبا در سحرگاهان برای دعا و مناجات به آنجا می‌روند. بسیاری از جوانانمان در کمپین‌های موسسه شرکت می‌کنند. از جولای ۲۰۰۷ ضیافت همسایگی خود را تشکیل داده ایم، نیز مرتب به صندوق محلی خود مساعدت کرده‌ایم.

کار با یک بهای شروع شد و اکنون ما جامعه‌ی بزرگی را تشکیل می‌دهیم.

III. برنامه‌های فشرده‌ی رشد

قراقستان

بیش از ۷۰۰ نفر از دوستانی که در کنفرانس منطقه‌ای آلماتی (Almaty) در قرقستان شرکت کردند از گزارش ارائه شده توسط دو نفر از کسانی که به عنوان مهاجر کوتاه مدت در کلاستر "C"، واقع در منطقه‌ی کوکشتائو (Kokshetau) قرقستان خدمت می‌کردند، الهام گرفتند. این دو مهاجر، بعد از شرکت در سمینار توجیهی برای منابع انسانی آلماتی، مقر آموزش‌های منطقه، دو ماه وقت صرف کردند و کمک نمودند این کلاستر به مرحله‌ای از توانایی بررسی که بتواند برنامه‌ی فشرده‌ی رشد خود را پیاده نماید.

بعد از شرکت در جلسه‌ی توجیهی ۱۸ روزه‌ی کوک کینار (Kok-keinar) واقع در آلماتی، ما وارد کوکشتائو شدیم و به منزل یکی از احبا رفتیم. ابتدا آمار جامعه‌ی بهایی آن محل را از منشی محفل روحانی محلی دریافت کردیم و مورد بررسی قراردادیم. متوجه شدیم که تا آن وقت فقط دو نفر دوره‌ی کتب روحی را به اتمام رسانده بودند و هیچ یک از آنان نیز فعال نبود. سه ماه قبل از ورود ما، یکی از احبا یک حلقه‌ی مطالعه و یک کلاس اطفال تشکیل داده بود. ما برنامه‌ی ریزی کردیم که بهاییان کوکشتائو را ببینیم و توانستیم به کمک بعضی احبابی فعال جامعه‌ی محلی، تقریباً با همه‌ی آنان ملاقات کنیم.

در طی دو ماه دیدارمان از آنجا فعالیت‌های زیر را انجام دادیم:

۲۸ جلسه‌ی دعا؛ ۹ حلقه‌ی مطالعه با ۲۱ نفر شرکت کننده؛ ۱ کلاس اطفال؛ و ۲۴ بیت تبلیغی با ۵۵ نفر شرکت کننده، که ۴۴ نفر آنان بین سنین ۱۶ تا ۲۷ سال بودند. با دو نفر از دوستان کتاب‌های پیجم و ششم و هفتم را به پایان برردیم؛ کسانی که اکنون قادرند چارچوب اقدام را در کوکشتائو به اجرا در آورند. همچنین در سه ضیافت نوزده روزه شرکت کردیم. یکی از نتایج این فعالیت‌ها، اقبال ۹ نفر به امر الله بود! برای ما روشن شد که مردم کوکشتائو بخصوص جوانان، مستعد پذیرش امر الله هستند.

ایالات متحده

شرکت کنندگان در کنفرانس منطقه‌ای دالاس مستمع گزارشی الهام بخش در این مورد بودند که چگونه کلاستر هاریس کانتی (Houston) (Harris County) از طریق اقدام و تأملی سیستماتیک، الگویی سالم از فعالیت را در برنامه‌ی فشرده‌ی خود محقق نموده است. این کلاستر

قریب ۴۶۰۴ کیلومتر مربع وسعت دارد و حدود ۷۰۰ نفر بهایی در آن زندگی می‌کنند که بیش از ۱۰۰ نفر از آنان کتاب‌های ششم و هفتم را تمام کرده‌اند و در حال حاضر ۵۰ حلقه‌ی مطالعه و ۱۳ کلاس اطفال را اداره می‌کنند. منشی لجنه‌ی تبلیغی ناحیه‌ای پیشرفت کلاستر را چنین گزارش نمود.

ما حدود یک سال پیش شروع کردیم بیاموزیم که چگونه باید یاد بگیریم. ما می‌خواستیم در چارچوب نقشه‌ای که بیت العدل اعظم فرا راه‌مان قرار داده است، با مطالعه‌ی هدایات واصله و اقدام مستمر و مشورت و دوباره اقدام، شاگردان راستین نقشه‌ی پنجاهمه باشیم. می‌دانستیم که تنها راه یاد گیری این است که بیرون بزنیم و به عمل پردازیم. ما نقشه‌ی راه را در اختیار داریم، بنا براین بیایید به میدان برویم و اقدام کنیم ببینیم چه پیش خود آمد. شاید اشتباهاتی مرتكب شویم، اما سعی می‌کنیم از آن‌ها برای دروه‌های بعدی اقدام خود، چیزی باید بگیریم.

یک سال پیش اولین کمپین ما، عملاً دعوتی بود از احبا برای شرکت در فعالیت‌های اساسی و مستقیماً ربطی به تبلیغ امرالله نداشت. به زودی ثابت شد که این گونه اقدام فایده‌ای ندارد؛ بنابراین یاد گرفتیم که باید جمعیتی مستعد را بیابیم و «ارائه‌ی آن» را برایشان به اجرا در آوریم. به همین لحاظ در کمپین تبلیغ گروهی بعدی، یک ناحیه مستعد پیدا کردیم و موفق شدیم ۱۰ نفر را تسجیل نماییم، اما سعی می‌کنیم از آن‌ها برای دروه‌های بعدی اقدام خود، چیزی باید فقط ۴ نفر مقبل داشتیم؛ و این نقطه‌ای بود برای یاد گیری. چرا فقط ۴ نفر؟ بسیار خوب، بعد از تأمل در یافتنیم که فقط به کمپین تبلیغ گروهی پرداخته‌ایم و از سایر مؤلفه‌های نقشه غفلت نموده‌ایم. به همین لحاظ، لجنه‌ی تبلیغ ناحیه‌ای در مشورت با عضو هیئت معاونت و هماهنگ کنندگان موسسه‌ی آموزشی کلاستر، دو باره به طراحی پرداختند و این بار دقت کردند که تمامی مؤلفه‌های نقشه را ملحوظ دارند.

در نتیجه، در جلسه‌ی تأمل و بررسی منعقد در ۱۴ نوامبر، از احبا خواسته شد متعهد تلاش‌های انفرادی شوند و امرالله را در عرصه‌های مختلف تبلیغ کنند و برای کشف طالبین فقط به تبلیغ گروهی اکتفا نکنند. احبا متعهد شدند جلسات دعا و بیوت بیلیغی تشکیل دهند، نفوس مستعد را کشف کنند، کلاس‌های اطفال و گروه‌های نوجوانان ایجاد نمایند، کتاب اول را با متحریان شروع کنند، و این دوره‌ها را ظرف شش ماه به پایان برسانند.

نتیجه این که در چرخه‌ی اخیر ۱۰ مقبل داشتیم. اما برای چرخه‌ی بعدی هدفمان ۲۰ نفر است، و برای تحقق آن درنگ نخواهیم کرد.

انگلستان

یکی از بخش‌های بر جسته‌ی کنفرانس منطقه‌ای منعقد در لندن، با حدود ۳۲۰۰ نفر شرکت کننده از اروپای شمال غربی و گرین لند، گزارشی بود در باره‌ی اولین پروژه‌ی تبلیغی ناحیه‌ای که متمرکز شده بود بر یک جمعیت هم‌جوار ویژه. ذیلاً داستان فعالیت‌های احبا کلاستر وست میدلند (West Midland) را که طی مرحله‌ی توسعه‌ی دوازدهمین چرخه‌ی برنامه‌ی خود، یک پروژه‌ی تبلیغی را در ناحیه‌ی هیل فیلدز (Hillfields) به اجرا در آوردن و نکات ذی قیمتی از آن آموختند، ملاحظه می‌کنید.

تجربه‌ی ما از رشد در منطقه‌ی هم‌جوار هیل فیلد، تلاشی بسیار خاضعانه و ساده بوده است برای اجرای مفاهیم مربوط به رشد سیستماتیک که آن را با یک فعالیت اساسی شروع کردیم و به تدریج سایر مؤلفه‌های چارچوب اقدام را هم به آن افزودیم. در این مسیر، تأییدات

حضرت بهاءالله که همواره به موقع شامل حال می شد، در جهت پیشرفت، توان و تحرک واقعی را نصیبمان می نمود.

تلاش ها با سلسله ای از جلسات دعا شروع شد که پنج نفر از متحریان نیز در آن ها شرکت می نمودند. این، شاید ساده ترین نوع از فعالیت های اساسی باشد؛ اما در عین حال فعالیتی است که می تواند تأثیری عمیق بر مخاطبین داشته باشد. وقتی در اطراف اطاق نشستیم، به طور ساده، شروع به تلاوت ادعیه ای نمودیم که سختی ها و نگرانی های عارض بر روح آدمی را می زدایند. در چنین فضایی می توانی ببینی که به تدریج قلوب متحریان به سطوحی عالی تر ارتقاء می یابد؛ چون کم کم احساسی از آرامش و رهایی و منظرگاهی بدیع را تجربه می کنند و فرا می گیرند که قلوبشان را به سوی خداوند متوجه سازند.

به تدریج مفاهیمی از کتاب اول به آنان ارائه شد و در زمانی کوتاه سه نفر از شرکت کنندگان اولیه به مطالعه‌ی کتاب ادامه دادند و در پایان ایمان خود را به حضرت بهاءالله اعلان داشتند. اما با توجه به هدایات معهد اعلی، متوجه شدیم که باید ظرفیت این سه مؤمن جدید را افزایش دهیم؛ به همین دلیل توافق کردیم که مطالعه‌ی تمام کتاب ها را کامل کنیم. اکنون آن گروه اولیه مشغول مطالعه‌ی کتاب ششم است.

طی این فرایند آموزشی، مؤمنین جدید را تشویق کردیم دوستانشان را به جلسات دعا؛ یعنی همان دروازه‌ی سعادتی که خود از آن عبور کرده بودند، دعوت نمایند. در نتیجه هفت نفر دیگر به طور مرتب حضور یافتدند و این تجربه بخوبی نشان داد که مؤمنین تازه، در انتظاق خود با فعالیت های اساسی چقدر راحتند و انجام این کار ها برایشان چقدر آسان است. این هفت نفر اکنون به مطالعه‌ی کتاب اول مشغولند و بعضی از آنان تا اکنون ایمان خود را اعلان نموده اند.

اما فرایند رشد و قیمتی توان و تحرک تازه ای یافت که لجه‌ی تبلیغ ناحیه ای تصمیم گرفت در نقاط همچوار دو پرژه‌ی تبلیغ مستقیم را پیاده نماید. ناگهان موجی از گروه های نواجوانان و کلاس های اطفال ایجاد شد و من به حد کافی خوشبخت بودم که به عنوان مهاجر داخلی در آن منطقه‌ی همچوار، به حمایت از این فعالیت ها بپردازم. در ماه بعد، سه نفر دیگر اقبال کردند که اکنون کتاب اول را مطالعه می کنند.

آنچه که طبیعتاً بر اثر این گام های اولیه ظاهر شد، یک پرژه‌ی اجتماعی ساده بود که برای خدمت به جامعه‌ی محلی ارائه شد. این تلاش، شکل یک کلاس آموزش زبان به خود گرفت که به همراه کلاس های اطفال و گروه های نوجوان، هم اکنون ۳۰ نفر شرکت کننده‌ی منظم دارند.

این فرایند، خیلی ارگانیک بوده، بدون برنامه‌ای حبیم به رشد ادامه داده است. آن جلسه‌ی دعای ساده و خودمانی، تحت حمایت فرایند موسسه، در شرایط ما، هسته‌ی اولیه ای بوده است برای ۹ نفر مقبل، ۱۲ نفر متحری مصمم که دوش به دوش ما به خدمت مشغولند، و ۳۰ خانواده از جامعه‌ی بزرگ که در فعالیت های بهایی مشارکت دارند.

مایل ببعضی یاد گیری هایی را که در این جریان به ظهور رسیده با شما در میان بگذارم:

• دوستی و محبت اساس کار است. ما اندکی به راز این اندرز که در بیانات مبارکه مندرج اس پی بردهیم که به محبت و مهربانی بی دریغ نسبت به تمام کسانی که بر سر راه ما قرار می گیرند سخت نیاز داریم. صرف وقت برای مردم، نشانه‌ی واقعی محبت ما نسبت به آنان است.

در هر جامعه ای نفووس با توان بالا وجود دارند. در هر جمعیت مستعد همچواری نفووس محترمی که روی دیگران نفوذ داشته باشند و بتوانند آنان را به حرکت آورند حضور دارند.

پروژه های تبلیغ مستقیم نیرو بخشنده. این پروژه ها جرئت کسانی را که در فعالیت های ناظر بر مناطق همچوار شرکت می کنند افزایش می دهند و حضور امر الهی را در محل مسجل می سازند.

مهاجرت داخلی حامی فرایند رشد در کلاستر است. برکات و تاییدات غیر قابل توصیف نصیب کسانی می شود که اقدام به مهاجرت در داخل کلاستر می کنند. هجرت در مناطق مستعد همچوار و زندگی در نزدیکی مؤمنین جدید، روابط صمیمانه ای قویه ای با این ارواح مجرد ایجاد می کند و جریان رشد و جامعه سازی را پایدار می سازد.

دیدگاه کلی در مورد درگیر کردن همه ای اعضاء خانواده امری ضروری است. نخستین کوشش برای تاسیس گروه های نوجوانان و کلاس های اطفال چندان پایدار نداشت؛ زیرا نگاه ما صرفا متوجه شرکت کنندگان جوان بود. متعاقب آن، به والدین درکی درست از برنامه ها و نیز توان آنان برای تأثیر گذاری مثبت روی فرزندانشان ارائه شد. اکنون سطح مشارکت نه تنها پایدار، بلکه رو به رشد است.

متحریان خود مشتاق و مستعد تقبل مسئولیتند. برای این که منابع با جریان رشد «هماهنگی» داشته باشد، مشغول فراگرفتن این هستیم که از همان ابتدای کار، تازه مؤمنین و حتی متحریان را دعوت به فعالیت کنیم و با آنان همگامی نماییم تا ما را در تثبیت فعالیت ها یاری کنند. آنچه این امر نیاز دارد اعتقاد بنیادین به توان و ظرفیت نفووس دیگر است.

-
- پروژه های تبلیغ مستقیم نیرو بخشنده. این پروژه ها جرئت کسانی را که در فعالیت های ناظر بر مناطق همچوار شرکت می کنند افزایش می دهند و حضور امر الهی را در محل مسجل می سازند.
- مهاجرت داخلی حامی فرایند رشد در کلاستر است. برکات و تاییدات غیر قابل توصیف نصیب کسانی می شود که اقدام به مهاجرت در داخل کلاستر می کنند. هجرت در مناطق مستعد همچوار و زندگی در نزدیکی مؤمنین جدید، روابط صمیمانه ای قویه ای با این ارواح مجرد ایجاد می کند و جریان رشد و جامعه سازی را پایدار می سازد.
- دیدگاه کلی در مورد درگیر کردن همه ای اعضاء خانواده امری ضروری است. نخستین کوشش برای تاسیس گروه های نوجوانان و کلاس های اطفال چندان پایدار نداشت؛ زیرا نگاه ما صرفا متوجه شرکت کنندگان جوان بود. متعاقب آن، به والدین درکی درست از برنامه ها و نیز توان آنان برای تأثیر گذاری مثبت روی فرزندانشان ارائه شد. اکنون سطح مشارکت نه تنها پایدار، بلکه رو به رشد است.
- متحریان خود مشتاق و مستعد تقبل مسئولیتند. برای این که منابع با جریان رشد «هماهنگی» داشته باشد، مشغول فراگرفتن این هستیم که از همان ابتدای کار، تازه مؤمنین و حتی متحریان را دعوت به فعالیت کنیم و با آنان همگامی نماییم تا ما را در تثبیت فعالیت ها یاری کنند. آنچه این امر نیاز دارد اعتقاد بنیادین به توان و ظرفیت نفووس دیگر است.

ایالات متحده

کلاستر اوکلاهما سیتی، یکی از چندین کلاستری که قرار است در رضوان ۲۰۰۸، برنامه ای فشرده ای رشد را پیاده نماید، برای دوستان مجتمع در کنفرانس منطقه ای دالاس نمونه ای درخشانی از گام هایی را که باید برداشته شود تا اجرای موقفيت آمیز چنین برنامه ای فراهم آید، ارائه نمود.

تفاضا شده است که کلاستر اوکلاهما سیتی تا رضوان ۲۰۰۸ در زمرة ای کلاستر های "A" در آید. کلاستر، بدون درنگ این مهم را تعهد نمود و کارها به سرعت آغاز شد. ما خوشحال و آسوده خاطر بودیم که کلاسترمان "B" است، تا این که اعضاء هیئت معاونت آتش را به پا کردند؛ و هنگامی که فعالیت را شروع کردیم دیگر باز گشته در کار نبود.

تیم مرکزی مرتب تشکیل جلسه داده بود؛ اما به تدریج فضای جلسات تغییر کرد؛ زیرا تمرکز بیشتری نمودیم و احساس کردیم مقصدی معین داریم. من حتی نمی توانم حرف های زمانی را که فقط جلسه می گرفتیم به خاطر آورم. خیلی سریع از "بودن" به "انجام دادن" تغییر موضع دادیم. کارها سرعت گرفت، و در ابتدای نمی دانستیم که داریم چه کار می کنیم و یا چگونه باید امور را سرو سامان بخشمیم؛ همه ای آنچه که می دانستیم این بود که باید تا رضوان به کلاستر "A" تبدیل شویم و مصمم بودیم به این هدف برسیم. در آغاز اشتباهات متعددی مرتکب شدیم، چون خود را با جوامع بزرگتری که به این هدف نائل شده بودند مقایسه می کردیم. واقعیت این بود که ما می بایست مطابق ظرفیت و منابع انسانی خودمان کارمی کردیم و از مقایسه ای خود با کلاستر های دیگر

پرهیز می نمودیم. ما می بایست در اهدفمان واقع بین می بودیم و در عین حال می بایست می آموختیم که از پیله‌ی راحت طلبی خارج شویم.

و عاقبت هم خارج شدیم! و شروع کردیم به طراحی اولین پروژه‌ی تبلیغ گروهی خود. سپس تیم‌های تبلیغی را تشکیل دادیم و یک منطقه‌ی همچوار را هدف گرفتیم. منابع انسانی خود و ویژگی‌های منطقه‌ی هدف را برآورد کردیم. اولین کمپین تبلیغ گروهیمان رویکردی دعوت مابانه داشت. متوجه شدیم که اشتباه کرده‌ایم؛ یعنی به عقب بر گشته ایم و روش در منازل را زدن و دعوت کردن مردم به یک برنامه‌ی معین را، پیش گرفته‌ایم. این هم به زودی معلوم شد که برنامه‌هایمان چیزی نیست که مردم را جذب کند. مردم صمیمیت داشتند، اما پاسخ آنان نتیجه‌ی مطلوب را به بار نمی‌آورد. با اکراه فهمیدیم که باید کاری را بکنیم که از ما خواسته شده است؛ یعنی تمرین و تمرین و باز هم تمرین «ارائه‌ی آنا»، آنقدر که با آن اخت شویم و بتوانیم برویم بیرون و آن را عرضه کنیم. هماهنگ کننده‌ی موسسه در کلاسترمان کار عجیبی انجام داد و آن، باز آموزی کتاب ششم بود که تمرین مکرر ارائه‌ی آنا را شامل می‌شد.

اما این فقط ارائه‌ی آنا نبود که می بایست تمرین می شد. نیاز داشتیم جلسات مؤثر دعا، بیوت تبلیغی (firesides)، کلاس‌های اطفال، و ملاقات‌های خانگی برای در میان گذاشتن مواضیع تزیید معلوماتی را نیز قبل از پیاده کردن کمپین‌های تبلیغی تمرین کنیم. تعدادی بیوت تبلیغی در طول هفته، در جوار مناطقی که در آن‌ها مشغول تبلیغ بودیم برپا کردیم.

هرچه بیشتر تبلیغ می کردیم، بیشتر متوجه می شدیم که بخشی مهم از فرایند تبلیغ اختصاص وفت کافی است. تیم‌های تبلیغی بعد از فعالیت خود، دور هم جمع شدند تا در باره‌ی درس‌های آموخته شده گفتگو کنند. ما موفقیت‌ها و شکست‌های تیم‌ها را تحلیل و بررسی کردیم و روش هایمان را از نو تعریف و تلطیف نمودیم. بعضی از شیوه‌ها باقی ماند و بعضی دیگر سریعاً کنار گذاشته شد. می بایست می آموختیم انعطاف پذیر باشیم و وقتی شرایط اقتضا می کرد رویکردهایمان را تغییر می دادیم.

بعد از اولین پروژه‌ی تبلیغ گروهی، پروژه‌های بیشتر با شرکت کنندگان افزون تری را طراحی کردیم. با ۱۰ نفر شروع کردیم و وقتی موفقیت را تجربه نمودیم سریعاً تعداد افراد را افزایش دادیم و بعضی اوقات تا ۳۵ نفر هم رساندیم. بزرگسالان جوان، جوانان و نوجوانان عناصر کلیدی بودند. شما انتظار دارید که در پایان هفته جوانان با دوستانشان به تفریح و گردش بروند، اما آن‌ها آنجا بودند، در تیم‌های خودشان، و اغلب همان‌ها بودند که ارائه‌ی آنا را با موفقیت انجام می دادند. احباب ایرانی که به دلیل ندانستن زبان در ارائه‌ی آنا نا توان بودند، هنگامی که پیام الهی عرضه می شد کناری می ایستادند و در سکوت به دعا و مناجات می پرداختند و به این ترتیب قوای عظیمی را به مدد می خواندند. همین طور که جریان تبلیغ به پیش می رفت، افراد بیشتری بر ترس خود غلبه می یافتد و با هیجان به پروژه‌های تبلیغی می پیوستند. هنگامی که قدم به بیرون می نهادند و پاسخ مردم را می دیدند، مشتاق می شدند دوباره اقدام کنند.

هر کسی تلاش می کرد نقش خود را در برنامه بیابد. دوستانی غذا می آورند؛ دیگرانی منازل خود را برای بیوت تبلیغی و جلسات دعا در اختیار می گذاشند؛ بعضی برای موفقیت کلاستر دعا می کرند؛ و افراد بیشتری در جریان مطالعه‌ی کتب موسسه‌ی روحی مشارکت می جستند. میزان مشارکت غیر بهاییان در حلقه‌های

مطالعه نیز افزایش می یافت و به اقبال نفوس منتهی می شد. و بدین ترتیب، وقتی منابع انسانی ما توسعه می یافت، می بایست رویکردهای خود را باز هم تلطیف می نمودیم.

تیم مرکزی دریافت که جلسات تأمل و بررسی امری حیاتی برای تقویت روحیه و تجدید شور و هیجان و تزیید منابع است. نیز این جلسات فرصتی هستند برای به روز رسانی هدف ها، پیروزی ها، یادگیری ها، و برنامه ریزی های آینده.

عامل دیگری که در موقوفیت یک برنامه ی فشرده ی رشد نقش کلیدی دارد دعا و مناجات است. ما آموختیم که هیچ چیز دیگری نقش دعای کافی را ندارد. ما می بایست قبل از اقدام به تبلیغ، بعد از مراجעה از تبلیغ، و در اطراف منطقه ی همچوار دعا می کردیم. وقتی از منازل محل تجمع، مبلغان به میدان می رفتند، کسانی که در آنجا باقی می ماندند برای موقوفیت آن ها دست به دعا بر می داشتند.

ما چندین کمپین تبلیغی را به مرحله ی اجرا در آوردیم و فقط دو نفر مقبل داشتیم. اما اجرای چندین کمپین تبلیغ گروهی، عاملی بود که کلاستر ما را از "B" به "A" ارتقا بخشید. هرگز فکر نکنید که زمان برای پیاده کردن یک کمپین تبلیغ گروهی دیر یا زود است. سر انجام این کمپین ها کلاستر ما را موفق کرد یادگیری، هیجانات، لذات، چالش ها، و اقداماتی را تجربه نماید که ما را هدایت کرد به عنوان یک کلاستر "A" برنامه ی فشرده ی رشد خود را به اجرا در آوریم که طی آن، ۱۶ نفر به امر الهی اقبال نمودند! و اکنون کلاستر ما در صدد است سومین چرخه ی فعالیت خود را پیاده نماید و من می توانیم به شما بگویم که هنوز داریم یاد می گیریم، هنوز اشتباه می کنیم، و هنوز، در بعضی اوان احساس می کنیم که به چالش کشیده شده ایم.